

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/136/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200823
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5820200823.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcov: 1/ M. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, 2/ C. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, 3/ T. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/X, F., 4/ Mgr. A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXX/XX, F., 5/ H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, F., 6/ M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, H., 7/ M. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, H., Česká republika, trvale bytom Z. XXX/XX, H., všetci žalobcovia právne zastúpení: MEDRECKI & PARTNERS LAW OFFICE, organizačná zložka zahraničnej osoby, so sídlom Pražská 11, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 52 834 395, substitučne splnomocnená: JUDr. Radoslava Sláviková Geržová, PhD., advokátka so sídlom Z. X, N., substitučne splnomocnený: Mgr. Martin Antal, advokát so sídlom F. X, N., proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: JUDr. Baltazár Mucska, advokát so sídlom S. XX, N., o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcov 1/ až 7/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 12C/19/2020-156 zo dňa 15. marca 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy a žalovanému voči žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vychádzal zo zistenia, že vodič O. S. spôsobil dňa 5.3.2018 z dôvodu nesprávnej techniky jazdy, ako aj z dôvodu nerešpektovania vodorovného dopravného značenia pri predchádzacom manévri dopravnú nehodu, pri ktorej sa čelne zrazil s osobným motorovým vozidlom, ktoré viedla I. C. a táto na zranenia dňa X.X.XXXX podľahla. Vodič O. S. bol rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/135/2018 zo dňa 13.6.2019 odsúdený pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Trestného zákona. Následok spôsobený protiprávnym konaním O. S. je značný a dotkol sa žalobcov veľmi silným spôsobom, keďže išlo o smrť ich príbuznej, žalobcovia v rade 1/ a 2/ sú rodičmi zomrelej, žalobcovia v rade 3/, 4/, 5/ sú bratmi zomrelej a žalobcovia v rade 6/ a 7/ sú deťmi zomrelej. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného, táto bola preukázaná s poukazom na § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len PZP). Žalovaný v konaní vzniesol oprávnenú námietku premlčania, keď ujmu na osobnostných právach pozostalých po obeti dopravnej nehody je potrebné subsumovať pod pojem škoda v zmysle PZP, ktorý upravuje popri všeobecnom právnom predpise (Občianskom zákonníku) osobitný právny režim pre uplatnenie si náhrady majetkovej ujmy, ako aj nemajetkovej ujmy na osobnostných právach, ktorá vznikla pri dopravnej nehode, spôsobenej premávkou motorového vozidla. Pre účely uplatnenia si náhrady podľa PZP za škodu sa považuje aj nemajetková ujma a táto sa odškodňuje v rámci právneho režimu PZP. Podľa § 15 ods. 2 PZP sa na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi uplatní rovnaká právna úprava, ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, pričom priamo toto zákonné ustanovenie odkazuje na § 106 Občianskeho zákonníka. Nespochybňuje, že

právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sa premičuje vo všeobecnej trojročnej premičacej dobe, ale v súdenom prípade nejde o uplatňovanie si nároku podľa Občianskeho zákonníka, ale podľa osobitného zákona - PZP (obdobne rozsudok KS v Žiline, sp. zn. 8Co/106/2018). Bolo zistené, že všetci žalobcovia sa dozvedeli o smrti zomrelej I. C., ako aj o tom, kto jej smrť zapríčinil, dňa X.X.XXXX a subjektívna dvojročná premičacia doba na uplatnenie si náhrady škody podľa § 15 ods. 2 PZP v spojení s § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, im uplynula 6.3.2020 a žaloba bola podaná po uplynutí tejto premičacej doby dňa 22.4.2020. Pokiaľ si žalobcovia v rade 6/ a 7/ uplatnili právo na náhradu škody voči škodcovi aj v trestnom konaní, táto skutočnosť nemá vplyv na predmetné konanie, nakoľko voči žalovanému (poistiteľovi škodcu) si uplatnili svoj nárok dňom podania žaloby v tejto veci. Pokiaľ žalobcovia poukazovali na to, že premičacia doba by mala vo vzťahu k žalovaným nárokom začať plynúť podľa § 104 OZ až rok po poistnej udalosti, uviedol, že § 104 OZ sa v tomto prípade vzťahuje na právo škodcu, aby poistiteľ (žalovaný) za neho nahradil poškodeným (žalobcom) uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody. Preto uvedenú výnimku nemožno aplikovať na uplatnenie si nároku žalobcami. Je chybou zákonodarcu, že doteraz nereflektoval rozhodovaciú prax vyšších súdnych autorít aj do noriem hmotného práva. Uvedená situácia spôsobuje výkladové problémy a možnosť rôznej interpretácie ustanovení PZP v spojení s Občianskym zákonníkom a judikatúrou súdov, okrem iného aj vo vzťahu k premičaniu nárokov pozostalých. Za danej situácie má za to, že je na mieste uprednostniť skôr časovo reštriktívny výklad právnych noriem, t. j. taký výklad, z ktorého možno pri aplikácii rôznych výkladov dospieť k nespornému obdobiu, kedy je možné považovať nárok žalobcov za premičaný. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podali odvolanie žalobcovia v rade 1/ až 7/, nakoľko majú za to, že súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Majú za to, že súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s pasívnou vecnou legitimitáciou žalovaného a v tom prípade poukázali aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/1/2016, 3Cdo/230/2017, 8Cdo/177/2018, ako aj na rôzne rozhodnutia Ústavného súdu SR. Vo vzťahu k námietke premičania však súd napadnutý rozsudok odôvodnil veľmi stručne, v rozpore s ustálenou súdnou praxou a navyše sa nijako nevysporiadal s podrobnými právnymi argumentami žalobcov, prečo považujú za nesprávne aplikovať na uplatnenie nimi žalovaného nároku dvojročnú premičaciu dobu, namiesto trojročnej premičacej doby a takýmto postupom im odňal možnosť primerane reagovať na dôvody, ktoré súd viedli k vydaniu rozsudku. Súd námietku premičania žalovaného považoval za dôvodnú aj napriek skutočnosti, že sám v bode 15. rozsudku konštatoval, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je nárokom, ktorý sa premičuje vo všeobecnej trojročnej premičacej dobe. Samotný zákon PZP otázku premičania nijako nerieši, a teda podľa nich nie je možné uvažovať ani o tom, že by zákon PZP mal rušiť ustanovenia. Naopak, pokiaľ PZP stanovuje, že na premičanie vo vzťahu k poisťovateľovi sa uplatnia rovnaké ustanovenia ako voči samotnému škodcovi, tak aj vo vzťahu k poisťovateľovi by sa mala uplatniť rovnaká premičacia doba, t. j. trojročná. Podľa ich názoru súd neodôvodnil, z akého dôvodu uplatnil na ich nárok dvojročnú premičaciu dobu, čím je dĺžka premičacej doby rôzna v prípade premičania voči škodcovi a voči poisťovateľovi. Pokiaľ súd mienil svoj právny názor oprieť o poznámku pod čiarou k § 15 ods. 2 PZP, tak je potrebné uviesť, že poznámky pod čiarou nie sú súčasťou normatívnej časti Zbierky zákonov a nie sú právne záväzné, nemôžu ukladať práva a povinnosti, a teda nie je dôvodné urobiť záver o tom, že by sa na všetky nároky podľa zákona o PZP malo použiť výlučné ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka. Majú za to, že súd nesprávne právne posúdil aj otázku prerušenia plynutia premičacej doby počas obdobia, v ktorom si žalobcovia uplatňovali škodu v trestnom konaní proti škodcovi poistenému žalovaným. Ak súd vzťah žalobcov a žalovaného podriadil inému právnemu režimu, na základe tej skutočnosti, že ide o plnenie poisťovateľa a nie o plnenie samotného škodcu, sú žalobcovia presvedčení, že nie je dôvod na vylúčenie aplikácie § 104 Občianskeho zákonníka. V predmetnej veci by teda premičacia doba začala plynúť až v roku 2019 a uplatnený nárok v roku 2020 by nebol premičaný ani v dvojročnej premičacej dobe. Pred súdom prvej inštancie poukazovali na súdnu prax v otázke posúdenia dĺžky premičacej doby, avšak nevedia, akým spôsobom majú tieto svoje argumenty odôvodniť vo vzťahu k napadnutému rozsudku, nakoľko otázke súdnej praxe sa súd v napadnutom rozsudku vôbec nevenoval. V tejto súvislosti poukazoval na rozhodovaciú prax rôznych všeobecných súdov. Pokiaľ v napadnutom rozsudku súd pojednáva o zásade právnej istoty, ktorú v tomto prípade aplikoval tak, že použil podľa vlastného vyjadrenia „skôr časovo reštriktívny výklad právnych noriem“, majú za to, že zásada právnej istoty v tomto prípade práveže takýmto postupom súdu bola porušená. Vzhľadom na všetky skutočnosti majú za to, že napadnutý rozsudok je v rozpore so zákonom a boli ním porušené práva žalobcov

na spravodlivý súdny proces. Sú presvedčení, že v prípade, ak by súd nezamietol žalobu z dôvodu uplatnenej námietky premlčanej, dokazovanie na prvostupňovom súde bolo vykonané v takom rozsahu, že by súd musel pristúpiť k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom a priznať im náhradu trov konania. Z dokazovania jednoznačnej vyplynulo, že tragickou náhlou smrťou ich dieťaťa, sestry a matky bolo zasiahnuté do ich práva na súkromný a rodinný život v takej intenzite, že je nutné priznať im náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Navrhujú napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť v plnom rozsahu, prípadne navrhujú napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že zotrváva na všetkých svojich vyjadreniach a písomných podaniach a má za to, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné, preto navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní tvrdili, že súd prvej inštancie nijako neodôvodnil, prečo uplatňoval na daný nárok dvojiročnú premlčaciu dobu, majú za to, že ide o neopodstatnené dôvody, pretože v napadnutom rozsudku poskytol konajúci súd odôvodnenie, keď s poukazom na § 15 ods. 2 PZP sa na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi uplatní rovnaká právna úprava, ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, pričom priamo toto zákonné ustanovenie ukazuje na § 106 Občianskeho zákonníka. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6MCdo/1/2016, v ktorom jasne bolo určené, že škodou na účely zákona o PZP je aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4NCdo/13/2013, v ktorom bolo konštatované, že vychádzajúc z § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, subjektívna premlčacia doba je dvojiročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku poškodeného, týkajúcu sa jeho vedomostí o škode, ako o určitej majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde. Z uvedenej citácie možno sledovať, že najvyšší súd nerobí v otázke premlčania rozdiely medzi nárokom majetkovej a nemajetkovej povahy a jednoznačne potvrdzuje, že sa na ich premlčanie vzťahuje premlčacia doba podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V závere odôvodnenia rozsudku konajúci súd správne poukazuje na skutočnosť, že zákonodarca doteraz nereflektoval a nepretavil rozhodovaciu prax vyšších súdnych autorít do noriem hmotného práva. Konajúci súd sa so vznesenou námietkou premlčania vysporiadal správne a stotožňuje sa s právnym názorom súdu prvej inštancie v prezentovanom rozsudku.

4. Žalobcovia v replike uviedli, že rozumejú skutočnosti, že žalovanému napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vyhovuje a tak sa žalovaný stotožňuje aj s len veľmi chabým právnym odôvodnením tohto rozhodnutia. Majú však za to, že svoje úvahy o možnosti aplikovať dvojiročnú premlčaciu dobu nepodložil relevantnými právnymi argumentami, ani v podanom vyjadrení k odvolaniu neuviedol nič, čo by vyvracalo ich tvrdenia. Podstatou problému je, že žalobcovia tvrdia, že pojem škoda na účely PZP je pojmom použitým nesprávne a v skutočnosti pojem škoda v tomto zákone má predstavovať obsahovo širší pojem ujmy. Takýto výklad je aj všeobecne prijatý súdnou praxou, potvrdený rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR, resp. takýto príklad bol aj opakovaním akceptovaný Ústavným súdom SR. Naproti tomu sa žalovaný a nesprávne aj súd snaží o výklad zákona tak, že pojem škoda podľa zákona PZP je použitý správne a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnený priamo proti poisťovateľovi sa transformuje z nároku na náhradu nemajetkovej ujmy na nárok na náhradu škody. Takýto výklad zákona však vedie k pomerne absurdným dôsledkom, nemá oporu v rozhodovacej praxi slovenských súdov a ani v rozhodovacej praxi Európskeho súdneho dvora v spojení s európskou legislatívou (napr. rozsudok ESD vo veci Haasová) a v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6MCdo/1/2016 bolo konštatované, že pojem škoda je potrebné vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nedáva odpoveď na otázku, ako súd prvého stupňa dospel k názoru tak odlišnému od názoru mnohých súdnych autorít, a to aj napriek tomu, že súd prvého stupňa bol povinný sa v napadnutom rozhodnutí vysporiadať so všetkými relevantnými argumentami žalobcov. Pokiaľ žalovaný poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo/13/2013, tak poukazujú na skutočnosť, že predmetom rozhodovania v tejto veci neboli nároky na majetkovú škodu v porovnaní s nárokmi na škodu nemajetkovú a už vôbec nebolo predmetom rozhodovania súdu posudzovanie premlčacej doby vo vzťahu k nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy. Výslovne išlo o náhradu vecnej škody za poškodené a zničené veci, náhradu nákladov a prác spojených s vedením domácnosti a starostlivosťou o dve maloleté deti, náhradu nákladov na prilepenie na strave, nároku na stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, nároku na platenie straty na zárobku po skončení pracovnej

neschopnosti, nároku na platenie titulom opatrovného a nároku na zaplatenie úroku z omeškania. Zotrvávajú na svojich odvolacích dôvodoch a odvolacom návrhu.

5. Žalovaný v duplike udáva, že zotrváva na všetkých svojich vyjadreniach. Má za to, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné, a preto navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť. Nesúhlasí s výkladom pojmu škoda, ako to uvádzajú žalobcovia a má za to, že konajúci súd postupoval správne, kedy nemajetkovú ujmu vyhodnotil ako škodu na účely zákona PZP. Týmto aplikoval aj pretraktované rozsudky najvyšších súdnych autorít, a to najmä Ústavného súdu SR, ktoré jednoznačne deklarovali, že nemajetková ujma je škodou na účely zákona PZP. Pokiaľ žalobcovia poukázali na rozsudok Súdneho dvora C-22/2012 vo veci Haasová a rozsudok Najvyššieho súdu SR 6NCdo/1/2016, tieto sa vôbec nezaoberajú otázkou premlčania a deklaruje to, čo tvrdil aj súd prvej inštancie, že nemajetková ujma je škodou na účely zákona o PZP. Žalobcovia sa vo svojom odvolaní dovoľávajú judikatúry a smernice vo vzťahu k existencii pasívnej vecnej legitímácie, čo je nesprávne, keďže tá bola súdom prvého stupňa uznaná. Pre plynutie premlčacej doby, čo do jej začatia a dĺžky je rozhodujúci Občiansky zákonník a má sa aplikovať ustanovenie § 106 ods. 1. Uplatňovaný nárok žalobcami je premlčaný, keďže k úmrtiu aleboh došlo 6.3.2018 a k podaniu žaloby 22.4.2020, teda po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej doby.

6. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podali včas sporové strany proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozhodnutie v intenciách § 379 a § 380 CSP a napadnutý rozsudok v zmysle § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

7. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V preskúmvanej právnej veci je rozhodnutie súdu prvej inštancie postihnuté vadou, spočívajúcou v nesprávnom právnom posúdení veci.

8. Skutočnosť, že súd prvej inštancie bez vysvetlenia opomenul pre sporovú stranu priaznivú judikatúru, uverejnenú v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR sama o sebe významne oslabuje presvedčivosť písomného vyhotovenia jeho rozhodnutia (porovnaj § 220 ods. 1 CSP). Ide tiež o jav, ktorý oslabil predvídateľnosť súdneho rozhodnutia a najmä v rozhodovacej praxi odvolacích súdov ju nemožno tolerovať.

9. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/252/2021, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod poradovým číslom 3/2022 vo zväzku č. 2/2022, v ktorom bola vyslovená právna veta: „Právo na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vzniknutej usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode motorovým vozidlom je nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Premlčacia doby na jeho uplatnenie začína plynúť rok po poistnej udalosti (§ 104 Občianskeho zákonník).“

10. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/102/2017 konštatoval, že: „Ustanovenie § 15 ods. 2 PZP (ktoré má charakter lex specialis) je potrebné vykladať tak, že na premlčanie nároku na náhradu škody i na premlčanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy platí rovnaká právna úprava vo vzťahu k osobe, ktorá škodu spôsobila (škodcov), i vo vzťahu k poisťovateľovi (poisťovní) tejto osoby a v tomto smere, že vo vzťahu k obidvom subjektom sa aplikuje právna úprava premlčania, vyplývajúca z § 101 Občianskeho zákonníka (ktorá má charakter lex generalis), podľa ktorej sa toto právo premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, pretože právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom nemajetkovej povahy (v tejto súvislosti poukázal aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/194/2011, 5Cdo/265/2009, 8Cdo/24/2017).“

11. Pokiaľ súd prvej inštancie pri ustálení, že na daný nárok sa uplatňuje ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka a pritom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Žilina sp. zn. 8Co/106/2018, odvolací súd považuje za nutné poukázať na to, že predmetné rozhodnutie bolo zrušené uznesením Najvyššieho

súdu SR sp.zn. 5Cdo/66/2019 zo dňa 27. 2. 2020 z dôvodu, že vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci v zásadnej právnej otázke pre správne rozhodnutie, pričom v tejto otázke došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V bode 15. odôvodnenia tohto rozhodnutia Najvyšší súd SR konštatoval: „Z obsahu dovolania (čl. 11 ods. 1 Základných princípov Civilného sporového poriadku) možno konštatovať, že dovolatelia prípustnosť dovolania vyvedeného z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP odôvodnili dostatočným spôsobom (v súlade s požiadavkami uvedenými v odseku 14 tohto odôvodnenia), pretože z obsahu dovolania možno vyvodíť právnu otázku riešenú odvolacím súdom a spôsob, akým ju riešil odvolací súd, a tiež, ako by táto právne otázka mala byť podľa nich riešená. V podstate ide o otázku, či v prípade uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa otázka premlčania posudzuje podľa všeobecnej úpravy premlčacej doby, ktorú upravuje ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka, alebo podľa osobitnej úpravy premlčacej doby týkajúcej sa premlčania práva na náhradu škody podľa § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Prvoinštančný súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z právnej úvahy, že nemajetková ujma je krytá poistením v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení a preto nemajetkovú ujmu tvoriacu predmet tohto sporu je potrebné považovať za škodu. Na základe tejto úvahy potom dospel k záveru, že na riešenie otázky premlčania uplatneného nároku je potrebné aplikovať premlčaciu dobu upravenú v ustanovení § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, týkajúcu sa nároku na náhradu škody a nie premlčaciu dobu upravenú v ustanovení § 101 Občianskeho zákonníka, týkajúcu sa nároku na nemajetkovú ujmu. Z uvedenou úvahou a z nej vyvedeným záverom sa stotožnil i odvolací súd. 16. Dovolací súd zastáva názor, že uvedená úvaha a z nej vyvedený právny záver je nesprávny a je v rozpore s ustálenou praxou dovolacieho súdu. Je jednoznačné a nesporné, že predmetom tohto sporu je nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenej podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dovolací súd zastáva konštantný ustálený názor, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2012 sp. zn. 2 Cdo 194/2011, publikovaný pod R 58/2014, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 17. februára 2011 sp. zn. 5 Cdo 265/2009, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. februára 2017, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2017 sp. zn. 8 Cdo 24/2017), pričom z uvedených rozhodnutí dovolacieho súdu vyplýva jednoznačný záver, že toto právo sa premlčuje v všeobecnej premlčacej dobe podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka. V konečnom dôsledku, správnosť tohto právneho názoru vyplýva napr. i z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. septembra 2013, sp. zn. IV. ÚS 542/2013-18.“

12. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je nutné prijať záver, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil v otázke premlčania keď aplikoval ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka, pričom sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe súdov s poukazom na vyššie citované rozhodnutia a rovnako rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, pokiaľ ide o argumentáciu žalobcov. Preto súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

13. Pokiaľ ide o otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného súd prvej inštancie sa s touto otázkou správny vysporiadal v bode 11. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

14. Úlohou súdu prvej inštancie v novom konaní bude opätovne sa zaoberať vznesenou námietkou premlčania v zmysle vyššie citovanej judikatúry, vec posúdiť po vecnej stránke a nové rozhodnutie náležite odôvodniť v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

15. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)